

MEDEDELSER

Høringer: Økonomisk kriminalitet

Stillingsopslag vedr. ledige beneficiere i København

Link til foreningens hjemmeside

Menneskerettigheder - Europarådets Torturkomité - Grønlandsk retspleje og frihedsberøvelse

Bistandsadvokater - Ofre, danske, der har været udsat for en forbrydelse i udlandet

Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning - Stigning

Invitation til besøg i Kriminalforsorgens institutioner i 2013 og 2014

12. Menneskerettigheder - Ytringsfrihed - Injurier
13. Menneskerettigheder - Religionsfrihed - Retten til at bære religiøse symboler - Erstatning - Engelsk sag
14. Varetægtsfængsling - Retshåndhævelsesarrest - Sygdom - Løsladelse
15. Behandlingsdom - Ophævelse - Proportionalitet
16. Tyveri, groft - Udvisning - EU-borger m.v.
17. Menneskesmugling - Udvisning, betinget - Menneskerettigheder
18. Vold, grov - Nødværge - Udvisning betinget - Menneskerettigheder - Erstatning

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Høringer - Økonomisk kriminalitet

Justitsministeriet
Politi- og Strafferetsafdelingen
Strafferetskontoret

Amagertorv 11
1. februar 2013

Vedr.: Sagsnr. 2012-731-0018. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og flere andre love (Styrket indsats over for økonomisk kriminalitet).

Ministeriet har med mail af 10. januar 2013 fremsendt ovennævnte høring og anmodet Landsforeningen af Forsvarsadvokater om en udtalelse, der skal foreligge senest den 7. februar 2013.

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der har følgende bemærkninger.

Indledning

Bestyrelsen noterer, at de foreslåede ændringer er fremkommet efter dialog udelukkende med anklagemyndigheden. Man har ikke fundet anledning til at behandle spørgsmålet hverken i Straffelovrådet eller Strafferetsplejeudvalget.

Strafskærper og tvangsindgreb

En række af de foreslåede ændringer af strafferammer fremkommer tilsyneladende på initiativ fra mellemstatslige institutioner. Det giver mulighed for - når betingelserne er opfyldt - at anvende indgreb i meddelelseshemmeligheden eller gøre brug af agenter.

Bestyrelsen kan have sin bekymring ved en udvidet mulighed for anvendelse af agenter, henset til, at det tilsyneladende undertiden for anklagemyndigheden kan være svært at sige fra, når man samarbejder med udenlandske retshåndhavende myndigheder, der har en anden og mere afslappet indstilling til overtrædelse af bl.a. regler om provokationsforbud.

Hemmelige ransagninger

Det var oprindeligt noget, der kun skulle anvendes ved de alvorligste forbrydelser. Området blev udvidet i 2002, men stadig vedr. alvorlige forbrydelser, bl.a. styrkelse af det strafferetlige værn mod terrorisme. Nu påtænker man efter henstilling fra Rigsadvokaten at udvande betingelserne til også at gælde andre kriminalitetsformer, herunder organiseret indbrudskriminalitet rettet mod særlige værdier, f.eks. designermøbler (!) eller indsmugling af cigaretter og spiritus. Det var mere forståeligt, hvis man holdt sig til f.eks. grove straffelovsovertrædelser vedr. våben og groft røveri.

Selv om behovet er beskrevet som en indsats mod organiseret kriminalitet, særlig bandekriminalitet, vil reglernes indførelse føre til, at indgrebet, der burde være helt undtagelsesvist, også vil blive anvendt i andre tilfælde.

Bestyrelsen kan derfor ikke anbefale det foreslåede.

Kortvarig spærring af et kontoindestående

Dette har sammenhæng med reglerne om indgreb mod hvidvaskning. Der er ikke nærmere i bemærkningerne redegjort for, hvor ofte der er tale om "falsk alarm", hvilket burde være en væsentlig forudsætning for at vurdere behovet for, at politiet i en periode, hvor beviserne for beslaglæggelse ikke er opfyldt, får adgang til at fastfryse pengetransaktioner. Nogle af kriterierne, der foreslås at give adgang til fastfrysning, virker meget betænkelige. F.eks. nederst i bemærkningerne side 35, hvor det kan være indikation for økonomisk kriminalitet, at et selskab er nystiftet og hurtigt har genereret en stor omsætning. Man kan meget hurtigt, når der ikke stilles de almindelige beviskrav, antyde, at beløbene har tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

Det er efter bestyrelsens opfattelse ikke tilstrækkeligt, at de respektive statsadvokater har været hen over og vurderet begæringen.

Bestyrelsen tilføjer, at hvis man mod bestyrelsens anbefalinger indfører den foreslåede adgang, må det følge, at der må gælde et objektivi erstatningsansvar for de forstyrrelser og tab, som et uberettiget indgreb har medført.

Rettighedsfrakendelse

Bestyrelsen henviser til sit tidligere høringssvar af 11. maj 2011 over Konkursrådets Betænkning nr. 1525/2011, Jmin. sagsnr. 2011-711-0258.

På foreningens vegne
Elsebeth Rasmussen

Stillingsopslag vedrørende ledige beneficier i København

Justitsministeriet kan oplyse, at ministeriet har opslået 15 beneficiestillinger i København. Opslaget kan findes på Justitsministeriets og Domstolsstyrelsens hjemmeside samt i den udgave af tidsskriftet Advokaten, der udkom den 29. januar 2013.

Frist for Justitsministeriets modtagelse af ansøgning er den 1. marts 2013 kl. 12.00.

Link til foreningens hjemmeside

Har man ikke i forvejen sat et link på sin computer til foreningens hjemmeside, som kan være lidt svær at finde hos Danske Advokater, er der nu mulighed for at klikke sig ind hos Advokatsamfundet og blandt "Links" trykke sig direkte frem til foreningens hjemmeside hos Danske Advokater.

Menneskerettigheder - Europarådets Torturkomité - Grønlandsk retspleje og frihedsberøvelse

Europarådets Torturkomité har for første gang besøgt Grønland og har offentliggjort sin rapport (www.cpt.coe.int) om besøg i september 2012 på Nuuk Politistation, Nuuk Fængsel og Den Psykiatriske Afdeling på Dr. Ingrid's Hospital i Nuuk.

Det fremgår bl.a. af rapporten, at nogle af de indsatte i fængslet ikke var blevet vejledt om, at de havde ret til at kontakte en advokat, inden de blev fremstillet i retten.

Komitéeen opfordrer også til, at de danske myndigheder bør gøre noget for at forbedre den juridiske bistand i forhold til den nuværende praksis, hvor bistanden med at forsvare folk udføres af bisiddere, der har gennemgået et 2-årigt kursus i jura.

Komitéeen henstiller, at der bør være særlig fokus på kvaliteten og uafhængigheden af den bistand, der tilbydes (pkt. 13.12).

Komitéeen opfordrer også til, at man opprioriterer planerne for opførelse af et nyt lukket fængsel, således at man undgår at sende indsatte til Herstedvester.

I arrestafdelingen, hvis celler er på 7,5 m², skete det, at der var tale om dobbeltbelægning, hvilket komitéen henstillede ophørte, ligesom de udendørs faciliteter på tidspunktet for inspektionen ikke var tilfredsstillende, hvilket der siden er rådet bod på.

Man henstillede, at alle nyindsatte blev tilset af enten læge eller sygeplejerske inden et døgn efter indsættelsen, og at de indsatte i øvrigt fik adgang til psykologisk og psykiatrisk bistand, særligt fordi mange har misbrugsproblemer.

Komitéen havde endvidere en række henstillinger med hensyn til tvangsanvendelse over for psykiatriske patienter på hospitalet samt vejledning og information til disse om deres rettigheder.

Rapporten, der er på engelsk, er på 27 sider incl. noter.

Bistandsadvokater - Ofre, danske, der har været udsat for en forbrydelse i udlandet

En medarbejder hos Rigsadvokaten har den 1/2 2013 skrevet således til bl.a. foreningens formand:

"Kære alle

I forlængelse af vores møde den 21. november 2012 vedr. bistand til ofre for forbrydelser i udlandet, kan jeg oplyse, at Rigsadvokaten har præciseret retningslinjerne for politiets og anklagemyndighedens vejledning af forurettede i sager, hvor lovovertrædelsen er begået i udlandet.

Det fremgår nu udtrykkeligt af retningslinjerne i RM nr. 8/2007 afsnit 6, at politi og anklagemyndighed, hvis forurettede eller forurettedes bistandsadvokat anmoder om det, skal søge at tilvejebringe oplysninger om, hvilken myndighed i udlandet der behandler sagen. Herudover bør politi og anklagemyndighed, når dette måtte være påkrævet, udfolde rimelige bestræbelser på at tilvejebringe oplysninger om status i sagen, herunder om tidspunktet for eventuelle retsmøder i udlandet.

Politikredsene er gjort opmærksomme på ændringen ved en nyhedstekst på AnklagerNet samt i en mail til medlemmerne af Fagudvalget om Personfarlig Kriminalitet. Politiets og anklagemyndighedens vejledningsbistand vil også blive drøftet på det næste møde i fagudvalget.

Endvidere er ændringen offentliggjort den 19. december 2012 på anklagemyndighedens hjemmeside:

<http://www.anklagemyndigheden.dk/nyheder/Sider/rigsadvokaten-laver-nye-regler-om-offerhjaelp.aspx>

Udenrigsministeriet og Rigsadvokaten vil i nær fremtid afholde et møde med Forsikring & Pension med henblik på en drøftelse af mulighederne for forsikringsdækning af udgifter til advokatbistand til ofre for forbrydelser i udlandet.

Når dette møde har været afholdt, vil jeg orientere jer på ny.

Med venlig hilsen

Lene Skovsen
Anklager"

Erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning - Stigning

Rigspolitiet har over for Ritzau oplyst, at tallene for udbetalt erstatning de seneste år ser således ud:

2012: 29,9 mio. kr. 2011: 26,3. 2010: 27,1. 2009: 18,1 og 2008: 21,7 mio. kr.

Hu hej, hvor det går.

Invitation til besøg i Kriminalforsorgens institutioner i 2013 og 2014

Kriminalforsorgen vil, ligesom tidligere år, arrangere besøgsture til Kriminalforsorgens institutioner for Kriminalforsorgens samarbejdspartnere (dommere, retsassessorer, dommerfuldmægtige, statsadvokater, anklagemyndighedens fuldmægtige og medhjælpere, politidirektører, politiassessorer, politifuldmægtige, beskikkede forsvarere, retspsykiatere og ansatte i Kriminalforsorgen mv.).

Det vil i 2013 være muligt at besøge:

Jyderup den 23/5, Møgelkær den 12/6, Statsfængslet Østjylland den 25/9 og Pensionen Brøndbyhus den 20/11.

Rekvirer tilmeldingsblanket hos direktionssekretariatet@kriminalforsorgen.dk.
Tilmelding senest en måned før besøgets afholdelse.

Det vil i 2014 være muligt at besøge Vestre Fængsel, Statsfængslet i Vridsløselille, Statsfængslet ved Horserød og Statsfængslet på Søbysøgård.

Om tilrettelæggelse af turene skal man i øvrigt oplyse følgende:

Tilmeldingsblanket skal anvendes ved tilmelding til besøgsturene. På tilmeldingsblanketten skal stillingsbetegnelsen anføres, ligesom *tydelig* e-mailadresse skal anføres.

Direktoratet vil herefter tage stilling til, hvem der kan deltage i besøget, og give de pågældende skriftlig besked ca. 3 uger, før besøget finder sted.

I det omfang, der ikke er fuld tilslutning til en besøgstur fra de primære interessentgrupper blandt Kriminalforsorgens samarbejdspartnere, vil enkelte medarbejdere fra andre personale-grupper, der har tilknytning til retsvæsenet, kunne deltage.

Besøgsinstitutionerne færdiggør et detaljeret program for besøget ca. 4 uger før. Programmet vil blive sendt til deltagerne samtidig med den skriftlige besked om deltagelse.

Det bemærkes, at der kun bliver givet skriftlig besked til dem, der skal deltage i besøget.

Landsforeningens Meddelelse 12/2013

Menneskerettigheder - Ytringsfrihed - Injurier

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 10, straffelovens § 267 og § 269

Det sker undertiden - også for pæne advokater - at man kommer hjem fra en hovedforhandling og udtaler mere end let injurierende bemærkninger om den eller de dommere, der ikke har forstået en bønne af ens gode argumenter. Men man skal ikke lade sig interviewe i TV og kalde dommeren "yderliggående nationalist" m.v.

Sagen, der senere vil blive bragt i UfR, omtales kort her af hensyn til, at Højesteret kommer ind på forholdet til EMK art. 10.

HD 2. afd. 303/2012, 17/1 2013

T, tidligere borgmester, blev dømt for mandatsvig i to omgange (se bl.a. U 2008.1607 H) og lod sig under hovedforhandlingen i en af sagerne i 2009 interviewe i TV2 News, hvor han bl.a. om retsformanden i byretten udtalte: "... det er en politisk dom...", "... og byrettens dommer A var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene ..."

Højesteret gennemgår i dommen fra side 6 dele af den omfattende praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, bl.a. sagen *Barfod mod Danmark* fra 22/2 1989, hvor klageren beskyldte nogle lægdommere for at være inhabile og blev dømt for injurier.

Fra side 10 i dommen kommer Højesterets begrundelse og resultat.

"Højesterets begrundelse og resultat

Hovedspørgsmålet i denne sag er, om T har overtrådt straffelovens § 267 i forbindelse med nogle udtalelser om forhenværende dommer A, som T den 6. oktober 2009 fremsatte under et interview på TV 2 News. Anledningen til interviewet var, at Østre Landsret samme dag under anke af Retten i Hillerøds dom af 10. april 2007 havde idømt T en tillægsstraf af fængsel i 2 år for embedsmisbrug og mandatsvig af særlig grov beskaffenhed. Retten i Hillerød havde også idømt T fængsel i 2 år, og A var retsformand i den pågældende straffesag ved Retten i Hillerød.

I nærværende sag fandt landsretten det i samme omfang som byretten bevist, at T under interviewet forsætligt fremsatte udtalelser, som må anses for at indeholde en ærefornærmende sigtelse mod A for at have udøvet uretfærdighed ved behandlingen og afgørelsen af den ovennævnte straffesag. Landsretten tiltrådte således byrettens vurdering, hvorefter den ærefornærmende sigtelse omfattede et udsagn under interviewet om, at "dommer A var min åbenlyse politiske modstander, det er ham, der har tilrettelagt det hele, han er en yderliggående nationalist, som i Ugeskrift for Retsvæsen direkte har sagt, man skal diskriminere udlændinge også ved domstolene", og et udsagn om, at "Vi kan starte med sponsorsagen til Byretten, det er A en yderliggående nationalist, som så har allieret sig med en formand for Det Konservative Folkeparti i Allerød, som har været min politiske modstander i årevis, de to har dømt mig". Ifølge landsretten var essensen af de fremsatte udtalelser utvivlsomt, at der fra A's side lå usaglige politiske hensyn bag domfældelsen af T. Landsretten var enig med byretten i, at en sådan sigtelse, hvis den var sand, kunne

have ført til embedsfortabelse for A på grund af strafbart forhold, jf. straffelovens § 146.

Højesteret tiltræder, at de ovennævnte udsagn, som T fremsatte under tv-interviewet, udgør en ærefornærmende sigtelse i straffelovens § 267's forstand, og at sigtelsen, hvis den var sand, kunne have ført til embedsfortabelse for A, jf. straffelovens § 146.

Spørgsmålet er herefter, om fremsættelsen af den ærefornærmende sigtelse var berettiget. Det bemærkes herved, at straffelovens § 267 og § 269, stk. 1, må fortolkes i lyset af ytringsfrihedsbestemmelsen i artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

Det må i den forbindelse på den ene side tages i betragtning, at T udtalte sig efter ønske fra TV 2 News i en sag, som havde offentlig interesse, bl.a. fordi den havde sin baggrund i T's virke som borgmester. Interviewet fandt sted umiddelbart efter, at landsretten havde afsagt dom i ankesagen om embedsmisbrug og mandatsvig af særlig grov beskaffenhed. T må under disse omstændigheder have ganske vide rammer for at udtale sig kritisk om den straffesag, som han var involveret i.

Det må på den anden side tages i betragtning, at de nævnte udtalelser udgør et groft personligt angreb på A, der for sit vedkommende havde afsluttet sagen ca. 2½ år tidligere. Essensen i udtalelserne er som nævnt en sigtelse om, at A har overtrådt straffelovens § 146.

Tv-interviewet varede mere end 7 minutter, og under interviewet gav T udtryk for sin opfattelse af straffesagen, herunder at dommen var forkert. Det er kun de udtalelser i interviewet, hvorved der rettes personlige beskyldninger mod A, der er rejst tiltale for. Et strafansvar for disse udtalelser som fastslået af landsretten har ikke den virkning, at T reelt har været afskåret fra at give udtryk for sin opfattelse af straffesagen eller retssystemet.

T har ikke ført sandhedsbevis for rigtigheden af den ærefornærmende sigtelse, jf. straffelovens § 269, stk. 1. De udtalelser, som den ærefornærmende sigtelse er baseret på, er endvidere uden faktisk underbygning.

Efter en samlet afvejning af hensynet til T's ytringsfrihed over for hensynet til A's omdømme og tilliden til retssystemet finder Højesteret, at den ærefornærmende sigtelse, som T har fremsat, ikke er berettiget efter straffelovens § 267 eller § 269, stk. 1, som fortolket i lyset af artikel 10 i den europæiske menneskerettighedskonvention.

T er herefter med rette fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 267.

Højesteret finder ikke grundlag for at ændre straffen, som er fastsat til 10 dagbøder af 1.000 kr.

Højesteret tiltræder landsrettens bestemmelse om mortifikation. Det bemærkes herved, at udtalelsen "...det er en politisk dom..." må ses i sammenhæng med de øvrige mortificerede udtalelser og således er en del af den ærefornærmende sigtelse.

Højesteret stadfæster herefter dommen.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

T skal betale sagens omkostninger for Højesteret."

Landsforeningens Meddelelse 13/2013

Menneskerettigheder - Religionsfrihed - Retten til at bære religiøse symboler - Erstatning - Engelsk sag

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 9 og art. 14, retsplejelovens § 56

To britiske kvinder havde kontroverser med deres arbejdsgivere, da de insisterede på at bære kors i kæde om halsen. Den ansatte i et luftfartsselskab (der tillod turban og tørklæde) fik medhold i sin klage og en beskedent torterstatning. Sygeplejersken på et offentligt hospital fik ikke medhold, da domstolen ikke følte sig klædt på til at foretage en proportionalitetsafvejning, idet hospitalet havde henvist til helbreds- og sikkerhedsmæssige forhold.

Eweida m.fl. mod Storbritannien, app. 48420/10, 59842/10, 51671/10 og 36516/10, 15/1 2013

Fire ansatte klagede over, at national lov ikke i tilstrækkelig grad beskyttede deres religionsfrihed. To af klagerne særligt, at de af deres arbejdsgivere havde forbud mod synligt at bære et halssmykke med et kors. To andre klagede over, at de var tvunget til at deltage i myndighedsfunktioner i forbindelse med registreret partnerskab mellem personer af samme køn. De to sidste klager fik ikke medhold i, at der forelå

en konventionskrænkelser af deres rettigheder, og deres sag udelades af nedenstående referat.

Fru Eweida, herefter E, var koptisk kristen og arbejdede i et luftfartsselskab - i starten uden problemer, indtil man i 2004 ændrede uniformen og indførte et uniformsreglement om, at man ikke måtte bære synlige smykker eller lignende.

I starten overholdt E reglementet, idet hun bar sit kors skjult, men besluttede i 2006 at bære det åbenlyst, hvilket førte til, at hun blev sendt hjem uden løn. Senere blev hun tilbudt et arbejde uden kundekontakt, hvilket hun afslog, og da der kom avisskriverier, endte det med, at selskabet lavede reglementet om fra begyndelsen af 2007, hvorefter E vendte tilbage til sit arbejde. Luftfartsselskabet nægtede imidlertid at kompensere hende for tabt arbejdsfortjeneste.

E fik ikke medhold i det nationale system. Der var tilsyneladende ikke andre kristne, der var blevet generet af uniformsreglementet. Sagen blev behandlet også af Court of Appeal og Supreme Court, som afviste anken.

Fru Chaplin, herefter C, havde siden sin konfirmation i 1971 båret et kors om halsen som udtryk for sin kristne tro og var ansat på et hospital som sygeplejerske på en geriatrisk afdeling. Det fremgik af beklædningsreglementet, at man af hensyn til infektionsfare skulle begrænse brugen af smykker, og halskæde måtte ikke bæres for at undgå skader i forbindelse med patientkontakt.

Nye uniformer blev indført i 2007, hvor sygeplejersker skulle bære en bluse med V-udskæring, og i 2009 blev C anmodet om at fjerne sin "halskæde". C afslog med henvisning til, at korset var et religiøst symbol, og søgte forgæves om dispensation og tilbød at indrette kæden med magnetlås, hvis en ældre patient skulle gribe fat i den. Det endte med, at C blev forflyttet til opgaver, der ikke indebar patientkontakt. Stillingen blev imidlertid nedlagt i 2010, hvorefter hun klagede til Arbejdsretten, der afslog klagen med henvisning til, at der ikke forelå direkte diskrimination, idet reglementet var begrundet i hensyn til helbred og sikkerhed. Henset til E's sag vejledte man om, at der ikke var mulighed for medhold i det nationale system.

Fra pkt. 41 i dommen, der er på 51 sider, gennemgås national lov og retspraksis med hensyn til diskrimination, og det fortsætter med analyse af love og praksis i andre EU-lande, USA og Canada.

Regeringen gjorde vedr. C gældende, at hun ikke havde udtømt de nationale muligheder for klage. Hun havde som offentlig ansat mulighed for at gå direkte til domstolene.

Men Menneskerettighedsdomstolen tillod hendes klage, henset til, hvad de nationale domstole var nået til, for så vidt angik E.

Parternes anbringender vedr. det materielle udelades af referatet. Domstolens præmisser er gengivet fra pkt. 79 på side 29, hvor der henvises til en lang række afgørelser, både for så vidt angår art. 9 og art. 14.

Med hensyn til E fandt man, at udelukkelsen af at lade hende arbejde med et synligt kors i en periode, indtil reglerne igen blev lavet om, var en krænkelse af hendes religionsfrihed, og spørgsmålet var så, om staten i fornødent omfang beskyttede mod sådanne krænkelser. Da der ikke var tegn på, at andre - tilladte - religiøse symboler, såsom turban eller tørklæde, havde negativ effekt på selskabets image, nåede man til, at der forelå en krænkelse af art. 9. Det var herefter ikke nødvendigt at overveje en krænkelse af art. 14.

C var offentlig ansat, men begrundelsen for forbuddet mod hendes kors var både helbreds- og sikkerhedsmæssigt. De nationale myndigheder måtte have adgang til et vist skøn. Hospitalsledelsen var bedre til at foretage afvejningen end en international domstol, hvorfor domstolen ikke følte sig i stand til at afgøre, om indgrebet var uproportionalt og dermed en krænkelse af art. 9 og art. 14.

E krævede både tabt arbejdsfortjeneste med 3.906 £ og 30.000 £ i tort. Henset til, at hun selv havde afslået at tage det anviste arbejde, der ikke indebar kundekontakt, kunne der ikke blive tale om tabt arbejdsfortjeneste. Torterstatningen blev udmålt til 2.000 €, og hun fik delvis dækning for sine sagsomkostninger.

Afgørelsen er, for så vidt angår E, en 5-2 afgørelse, og en enig afgørelse vedr. C. Dissenserne fra de 2 dommere, der var uenige med flertallet, fremgår af dommen fra side 43.

- oo0oo -

Som det fremgår af indledningen, kommer redaktøren til at tænke på den uheldige bestemmelse i RPL § 56.

Landsforeningens Meddelelse 14/2013

Varetægtsfængsling - Retshåndhævelsesarrest - Sygdom - Løsladelse
Retsplejelovens § 762

T, der havde været frihedsberøvet siden 16/11 2012 sigtet for brandstiftelse, blev af byretten forlænget efter RPL § 762, stk. 2, men løsladt af landsretten som følge af de for begge retter foreliggende lægelige oplysninger om alvorlig cancersygdomme.

ØL 4. afd. kære nr. S-129-13, 21/1 2013

T på 52 år var sigtet for brandstiftelse efter straffelovens § 181, stk. 1, idet han havde stukket ild til sin (nu eks-) kærestes kolonihavehus, fordi kæresten havde afbrudt forbindelsen, og T ønskede at begå selvmord. Han havde været frihedsberøvet fra den 16/11 2012.

Ved fristforlængelsen den 17/1 2013 i byretten forelå der lægelige oplysninger bl.a. fra fængselslægen om hans sygdom.

Byretten forlængede fængslingen i 4 uger efter § 762, stk. 2, nr. 1, i henhold til tidligere grunde.

T kærede med kæreskrift. Det fremgik heraf, at der iflg. fængslet ikke var mistanke om aktuel sindssygdom.

T havde to fremskredne cancersygdomme - leukæmi og modermærkekræft. Selv om han ikke var døende, var begge sygdomme nu i den behandlingskrævende fase, og han havde måttet tilbringe julen på Rigshospitalet med en blodprop i benet og fik ikke i fængslet de kosttilskud, som hans sygdom krævede, hvorfor hans almentilstand var forringet.

Han kunne tage ophold hos en ekshustru (ikke kæresten), hvis han blev løsladt.

Landsretten udtalte:

"Under hensyn til de fremkomne lægelige oplysninger om T's alvorlige cancersygdomme sammenholdt med den retsfølge, som kan ventes, hvis han findes skyldig i det påsigtede forhold, finder landsretten, at hensynet til retshåndhævelsen ikke skønnes at kræve, at han fortsat er varetægtsfængslet, jf. retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1.

T's påstand om løsladelse tages herefter til følge.

T h i b e s t e m m e s:

T skal løslades."

Landsforeningens Meddelelse 15/2013

Behandlingsdom - Ophævelse - Proportionalitet

Straffelovens § 68 a

A på 37 år blev i 2007 fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, § 247, stk. 1 og stk. 2, og § 119, stk. 1, til dels straffelovens § 89. Han var flygtning fra Somalia og havde opholdt sig i Danmark, siden han var 16 år, og havde udviklet en paranoid skizofreni, hvis behandling ikke blev gjort nemmere af et blandingsmisbrug. Han blev idømt en behandlingsdom, hvor byretten fastsatte længstetiden til 5 år.

Kort før fristens udløb begærede anklagemyndigheden fristen forlænget med yderligere 2 år med henvisning til anbefaling fra lægerne på det behandlingshjem, hvor A boede. A protesterede og fik medhold i begge instanser.

ØL 11. afd. kære nr. S-2914-12, 24/1 2013

Byretten afsagde følgende kendelse:

"Af de lægelige oplysninger fremgår, at domfældte lider af paranoid skizofreni og er i antipsykotisk behandling herfor. Det fremgår endvidere, at domfældtes misbrug af alkohol og khat komplicerer hans sygdomsforløb, og at han har været indlagt 4 gange i henhold til den aktuelle foranstaltning, hvorfor overlægen skønner, at risikoen for ligeartet kriminalitet, såfremt foranstaltningen ophører, er betydende.

Heroverfor står domfældtes forklaring, der støttes af bistandsværgens forklaring om, at hans aktuelle misbrug stimuleres af hans anbringelsessted, samt at domfældte har været kriminalitetsfri siden dommen i 2007.

Der skal være proportionalitet mellem risikoen for ny kriminalitet, herunder kriminalitetens grovhed, og foranstaltningens art og længde.

Foranstaltningen har været opretholdt i 5 år, domfældte har ikke begået ny kriminalitet, og der er efter de foreliggende lægelige oplysninger ikke sket afgørende ændringer eller forværring af domfældtes tilstand siden dommen af 25. september 2007.

Efter en samlet vurdering af sagens oplysninger findes der ikke godtgjort, at der består en nærliggende risiko for fornyet almenfarlig kriminalitet, hvorfor proportionalitetshensyn må føre til, at den idømte foranstaltning ophæves. Herefter og da karakteren af den begåede kriminalitet ikke i sig selv findes at kunne begrunde, at foranstaltningen opretholdes, tages domfældtes påstand om ophævelse af foranstaltningen herefter til følge, jf. straffelovens § 72, hvorfor

bestemmes:

Foranstaltningen idømt ved Københavns Byrets dom af 25. september 2007 ophæves."

Anklagemyndigheden kærede. A nedlagde påstand om, at foranstaltningen ikke blev forlænget. Kæremålet blev mundtligt forhandlet, efter at der forgæves havde været afholdt et retsmøde i oktober 2012, hvor A ikke mødte.

Resten er citat af landsrettens kendelse:

"Af en erklæring fra Kriminalforsorgen af 18. september 2012 fremgår blandt andet:

"A fremstår som bagatelliserende både med hensyn til sin sygdom og med hensyn til alkoholindtagelse.

...

A kan godt lide at indtage alkohol og er ikke motiveret til at stoppe med dette. Han har også oplyst, at han endvidere tygger khat samt lejlighedsvis hashrygning.

Kriminalforsorgens afdeling i København skal på baggrund af ovenstående og i henhold til Distriktspsykiatrisk Center G-gade erklære sig enige i, at sagen indbringes for retten med henblik på forlængelse af længstetiden."

Forklaringer

Der er afgivet supplerende forklaring af A og forklaring af overlæge H, Distriktspsykiatrisk Center.

A har forklaret, at han passer sine møder hos Kriminalforsorgen og hos overlægen. Han mødes med overlægen 1 gang om måneden. Han tager sin medicin. Det er piller. Han har det godt om morgenen, men hører nogen gange stemmer om aftenen/natten. Han ringer til hospitalet, hvis han ikke har det godt.

H har forklaret, at hun har behandlet A siden efteråret 2011. Han har været tilknyttet distriktspsykiatrisk Center på Nørrebro siden foråret 2011. A ses mindst 1 gang månedligt enten på centret eller ved hjemmebesøg. Centret har begyndt et samarbejde med Kriminalforsorgen, sådan at A også mødes med Kriminalforsorgen på centret. Han får fast et antipsykotisk stof og et angstdæmpende stof ved behov. A får 1 tablet om morgenen af (..)'s personale. Hendes indtryk er, at han gerne vil tage medicinen.

Der har for nylig været 1 måneds "udfald", hvor han ikke har taget medicinen. Det manglende medicinindtag skyldtes, efter det hun har fået oplyst, at han ikke havde råd til at købe medicin på apoteket i den pågældende måned. Det har at gøre med den måde, som medicinordningen for kronikere fungerer på. Der er nu indgået en aftale om, at centret i sådanne tilfælde kan udlevere medicin til ham. A har forklaret, at han ikke kunne mærke forskel, da han ikke tog medicinen. De har haft en samtale om dette, og hun oplever, at han nu er indstillet på at tage medicinen. Hvis foranstaltningen ophæves, frygter hun, at man i distriktspsykiatrien ikke vil kunne få ham i behandling hurtigt nok til at undgå kriminalitet.

Det er rigtigt, at man kan bruge psykiatrilovens regler om tvangsindlæggelse og tvangsbehandling i stedet, men det tager længere tid. Det skyldes navnlig, at der skal medvirke en læge "udefra". Det kan godt være en praktiserende læge. Som angivet i erklæringen har der været 3 indlæggelser, som har været begrundet i aggressiv adfærd og i et tilfælde et udfald mod en medbeboer. Der er vidnet bekendt ikke sket politianmeldelser af de pågældende episoder. Efter hendes vurdering forværrer alkoholmisbruget markant A's symptomer. Det fremgår ikke af erklæringen, at A blev indlagt den dag, hvor der sidst skulle have været retsmøde den 23. oktober 2012. Han var blevet aggressiv, da personalet foreslog ham at tage en taxi for ikke at komme for sent til retsmødet, og han blev som følge heraf indlagt. Han blev udskrevet den 26. oktober 2012. Der har ikke været andre indlæggelser. De havde en god samtale i går, hvorunder A som nævnt accepterede at fortsætte medicineringen efter det medicinudfald, der havde været.

Personlige oplysninger

A er ved:

- Københavns Byrets dom af 9. august 2010 straffet med bøde på 2.000 kr. for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer.
- Københavns Byrets udeblivelsesdom af 1. juni 2012 straffet med 4 dagbøder på i alt 500 kr. for tyveri.

Landsrettens begrundelse og resultat

A er ikke dømt for personfarlig kriminalitet siden dommen i 2007. Der har efter det oplyste heller ikke været anmeldelser af sådan kriminalitet endsige sigtelser eller tiltale herfor. Der foreligger ikke oplysninger om en forværring i A's tilstand, som kan forøge risikoen for personfarlig kriminalitet.

Herefter findes det ikke ved den retspsykiatriske erklæring og overlæge H's forklaring godtgjort, at der består en sådan nærliggende risiko for fornyet personfarlig kriminalitet, at dette kan begrunde en forlængelse af længstetiden som påstået af anklagemyndigheden, jf. straffelovens § 68 a, stk. 1, sidste pkt.

T h i b e s t e m m e s:

Den foranstaltning, som A blev idømt ved Københavns Byrets dom af 25. september 2007, forlænges ikke."

- oo0oo -

Se tidligere afgørelse fra landsretten i Lf.Medd. 45/2012.

Landsforeningens Meddelelse 16/2013

Tyveri, groft - Udvisning - EU-borger m.v.

Straffelovens § 276 og § 286

2 landsretsafgørelser om groft tyveri og henholdsvis ubetinget og betinget udvisning. Afgørelse 2 med resumé følger efter et par sider.

- 1) *Systematiske cigarettyverier, i et enkelt tilfælde som rambuktyveri, begået af flere i forening. Fuldbyrdet 125.000 kr., men hertil flere forsøg. Henvendt under § 286. Landsretten, der var enig i subsumeringen, nedsatte straffen fra 2 til 1½ års fængsel og ændrede også længden af udvisning af den rumænske statsborger fra bestandig til 12 år.*

ØL 15. afd. nr. S-1157-12, 10/8 2012

T på 39 år fra Rumænien var under en tilståelsessag tiltalt for en lang række indbrudstyverier i supermarkeder og kiosker - 8 forhold i tiden august til oktober

2011 henført under straffelovens § 286, herunder 3 forsøg og et af forholdene rambuktyveri samt 3 brugstyverier i forbindelse med tyverierne.

Forholdene var begået dels med kendte, dels ukendte medgerningsmænd. De gik primært efter cigaretter, og i de fuldbyrdede forhold var værdien af det stjålne opgjort til sammenlagt ca. 125.100 kr.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om ikke under 1½ års fængsel og udvisning for bestandig. T protesterede ikke mod udvisningspåstanden, men nedlagde påstand om, at denne blev gjort tidsbestemt.

T havde sin familie i Rumænien og Bulgarien og kom til Danmark i august 2011 og havde regnet med at finde arbejde her eller i Sverige. Han havde boet på hotel og traf de medskyldige, der tilbød ham 2.000 kr. for at stjæle cigaretter.

Han var ikke tidligere straffet.

Byretten bemærkede bl.a.:

"Tiltalte har bestridt, at indbrudstyverierne og forsøgene herpå kan henføres under straffelovens § 286. Det følger af denne bestemmelse, at straffen for tyveri kan stige til fængsel i 6 år, når tyveriet bl.a. er af særlig grov beskaffenhed navnlig på grund af udførelsesmåden, eller fordi forbrydelsen er udført af flere i forening, eller på grund af de stjålne genstandes betydelige værdi, eller fordi der er tale om tyveri begået som led i organiseret indbrudskriminalitet, eller når et større antal forbrydelser er begået.

Tiltalte har i nærværende sag tilstået at have begået seks fuldbyrdede indbrudstyverier, to (sic) forsøg på indbrudstyveri og tre brugstyverier af biler. Tyverierne har alle været målrettet mod cigaretter, og når det er lykkedes tiltalte og medgerningsmændene at stjæle cigaretter, er der stjålet for ikke ubetydelige værdier. I et enkelt tilfælde er en af de brugsstjålne biler blevet brugt som rambuk i forbindelse med indbruddet. Tyverierne og forsøgene herpå er derudover begået af flere i forening og virker alle særdeles professionelle og velplanlagte. Tiltalte og hans medgerningsmænd har udført eller har forsøgt at udføre adskillige grove tyverier af cigaretter her i landet.

Retten finder på denne baggrund, at de tilståede indbrudstyverier og forsøg herpå alle kan henføres under straffelovens § 286. Det faktum, at tiltalte ikke har opnået en andel i udbyttet fra indbrudstyverierne kan ikke føre til andet resultat.

Folketinget vedtog ved lov nr. 760 af 29. juni 2011 at skærpe straffen for bl.a. organiseret indbrudskriminalitet omfattet af straffelovens § 286. Forarbejderne til loven, der trådte i kraft den 1. juli 2011, tilkendegiver, at straffen herfor skulle skærpes med en tredjedel i forhold til det hidtidige strafniveau.

Tiltalte er skyldig i seks fuldbyrdede indbrudstyverier, hvor der er stjålet cigaretter for i alt ca.100.000 kr. Disse indbrud er sammen med de tre indbrudsforsøg og brugstyverierne af bilerne alle begået inden for en periode på blot to måneder. Et enkelt af tyverierne er derudover begået som et rambuktyveri, og der er i forbindelse med alle forholdene påført skader for adskillige tusinde kroner.

På denne baggrund, og sammenholdt med skærpelsen af strafniveauet for organiserede indbrudstyverier, bør straffen fastsættes til ubetinget fængsel i to år."

Det var ikke i strid med hverken udlændingelovens § 26 eller Danmarks internationale forpligtelser, herunder Danmarks EU-retlige forpligtelser, at udvise for bestandig.

T ankede til formildelse, herunder således, at forholdene ikke blev henført under straffelovens § 286. Anklagemyndigheden påstod skærpelse.

"Landsrettens begrundelse og resultat

Det tiltrædes af de af byretten herom anførte grunde, at de af tiltalte begåede forhold er henført under straffelovens § 286.

Straffen nedsættes, særligt under hensyn til den forholdsvis begrænsede værdi af det stjalne, til fængsel i 1 år og 6 måneder.

I medfør af udlændingelovens § 32, stk. 2, nr. 3, ændres indrejseforbuddet til 12 år fra den 1. i den første måned efter udrejsen eller udsendelsen.

I øvrigt stadfæstes dommen."

- 2) *Organiseret indbrudskriminalitet. B 13 forhold til 1.2 mio. kr. C 7 forhold til 600.000 kr. i byretten bedømt til hhv. 2½ og 2 års fængsel efter § 286. I landsretten blev B frifundet for en række forhold, så værdien af det stjalne var 470.000 kr. Straffen blev nedsat til 1 år og 9 måneder, men stadig § 286. C fik ligeledes 1 år og 9 måneder. Begge fik betinget udvisning på grund af deres*

årelange tilknytning til Danmark og manglende tilknytning til de lande, de var statsborgere i.

ØL 11. afd. nr. S-2114-12, 17/10 2012

Tre tiltalte, to af dem massivt forstraffet for bl.a. berigelseskriminalitet, var tiltalt for en lang række tyverier, dels alene, dels i fællesskab med de øvrige. A, der ikke ankede, udelades af nedenstående referat.

B på 30 år var tiltalt for 13 indbrudstyverier fra september - december 2011, hvor han gik efter fortrinsvis computere, mobiltelefoner, kameraer m.v. hos forskellige virksomheder til en samlet værdi af 1.233.193 kr. Hertil kom 2 forhold med salg af henholdsvis 287 og 160 g hash.

C på 30 år var tiltalt for 7 tyverier, alene eller sammen med de øvrige, til en samlet værdi af 604.199 kr. Hertil en lang række kørsler uden kørekort.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om, at de tiltalte blev idømt ubetingede fængselsstraffe af længere varighed, og at de blev udvist ubetinget, subsidiært betinget.

De tiltalte erkendte delvist. De påstod frifindelse for udvisningspåstandene.

Der var bevisførelse bl.a. i form af forklaringer fra en lang række politiassistenter, DNA samt overvågningsfotos. Rettens præmisser vedr. skyldspørgsmålet udelades.

B havde en lang række domme både for vold, berigelseskriminalitet og lov om euforiserende stoffer, men ingen aktuel reststraf.

C havde 4 domme for berigelseskriminalitet, herunder røveridomme i 2004 og 2006, men ingen aktuel reststraf.

Byretten bemærkede vedr. strafudmålingen:

"Der er ved fastsættelsen af straffen for de tiltalte lagt vægt på, at der samlet er stjålet for betydelige beløb, at der er tale om organiseret indbrudskriminalitet, hvor der er anvendt samme fremgangsmåde og hvor gerningsstederne og kostervalget minder om hinanden, ligesom der i hvert fald i nogle af forholdene har været en professionel aftager til det stjalne. Det er endvidere tillagt vægt, at de tiltalte alle tidligere er straffet for berigelseskriminalitet.

På denne baggrund sammenholdt med skærpelsen af straffniveauet for organiserede indbrudstyverier i lov nr. 760 af 29. juni 2011, fastsættes straffen for de tiltalte som anført nedenfor."

A, der ikke ankede, fik fængsel i 1 år og 9 måneder. B og C, der fik fastsat straffen med henvisning til straffelovens § 286, fik henholdsvis 2½ og 2 års fængsel.

Vedr. udvisning bemærkede retten:

"På grund af de tiltaltes årelange tilknytning til Danmark og manglende tilknytning til de lande, som de er statsborgere i, finder retten ikke, at der er fuldt tilstrækkeligt grundlag for at udvise de tiltalte, idet udvisning af de tiltalte må antages at virke særlig belastende, jf. udlændingelovens § 26, stk. 1.

To dommere stemmer herefter for at tage påstanden om betinget udvisning alene til følge, således at der sker betinget udvisning, jf. udlændingelovens § 24 b.

En dommer stemmer for ikke at tage påstanden om betinget udvisning til følge, idet denne dommer bemærker, at vedkommende ikke forstår bestemmelsens indhold."

(C havde om sine personlige forhold oplyst, at han var tyrkisk statsborger, født i Danmark og med sin familie her. Der er ikke i dommen nærmere oplysninger om B.)

Både B og C ankede med endelig påstand om frifindelse i det ikke erkendte omfang, subsidiært formildelse. Begge erklærede sig indforstået med påstanden om betinget udvisning.

Anklagemyndighedens endelige påstand var stadfæstelse med en række korrektioner af anklageskriftets gerningsbeskrivelse.

Bevisførelsen for landsretten udelades af referatet.

B blev frifundet i forholdene 2-6 og 15-16. (Herved blev værdien af det stjalne reduceret til kr. 477.244, ER), ligesom han blev frifundet for det ene hashforhold på 160 gram.

Herefter bemærkede landsretten:

"Landsretten finder, at indbruddene er begået som led i organiseret indbrudskriminalitet, og det tiltrædes, at forholdene er henført under straffelovens § 286.

Straffen, der til dels fastsættes som en tillægsstraf, jf. straffelovens § 89, nedsættes til fængsel i 1 år og 9 måneder.

Tiltalte B frifindes for påstanden om konfiskation af 8.000 kr.

I øvrigt stadfæstes byrettens dom for så vidt den er anket.

Prøvetiden for den betingede udvisning af Danmark regnes fra landsrettens dom og udløber 2 år efter løsladelsen."

For C bemærkede landsretten:

"Efter tiltaltes egen erkendelse, der støttes af det under sagen i øvrigt fremkomne, tiltrædes det, at tiltalte C er fundet skyldig i anklageskriftets forhold 1, 6 og 18 - 26. Endvidere tiltrædes det også efter bevisførelsen for landsretten, at tiltalte C af de grunde, der er anført i dommen, er skyldig i anklageskriftets forhold 15 og 16.

Landsretten finder, at indbruddene, der omfatter betydelige værdier, er begået som led i organiseret indbrudskriminalitet, og det tiltrædes derfor, at indbrudsforholdene er henført under straffelovens § 286.

Straffen nedsættes til fængsel i 1 år og 9 måneder.

Prøvetiden for den betingede udvisning regnes fra landsrettens dom og udløber 2 år efter løsladelsen."

- oo0oo -

Byrettens dom er på 21 sider. Se tidligere afgørelse i Lf.Medd. 104/2012.

Landsforeningens Meddelelse 17/2013

Menneskesmugling - Udvisning, betinget - Menneskerettigheder

Straffelovens § 125 a, udlændingelovens § 24 b og § 26, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 8

K solgte "pakkerejser" til filippinske landsmænd med visa udstedt på urigtigt grundlag. Overtrædelse af straffelovens § 125 a. 6 års fængsel, men alene betinget udvisning af hensyn til hendes herboende børn.

Retten i Holstebro nr. 5-3487/2012, 4/2 2013

Under en nævningsesag var den filippinske K på 43 år tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jfr. udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1-4, jfr. til dels § 21, menneskesmugling af systematisk eller organiseret karakter, til dels forsøg herpå, ved i perioden 2008 til december 2011 at have benyttet fiktive invitationer fra herboende værter, herunder K selv, i forbindelse med ansøgning om visum at have formået eller forsøgt at formå Udlændingestyrelsen til på urigtigt grundlag at udstede visa til 493 filippinske statsborgere, hvoraf ca. 300 indrejste ulovligt i eller gennem Danmark og de fleste videre til andre Schengen-lande, alt hvorved K opnåede en fortjeneste på flere millioner kroner.

I forhold 2 straffelovens § 161, jfr. til dels § 23, ved i 342 tilfælde at have afgivet falske tro og love erklæringer i forbindelse med forhold 1.

Anklagemyndigheden påstod forholdene henført under § 88, stk. 1, 2. pkt., fængselsstraf og udvisning for bestandig.

K nægtede forhold 1, erkendte delvist forhold 2 og påstod alene betinget udvisning.

Nævningedommen er på 16 sider og refereres kun i store træk.

K forklarede bl.a., at hun gennem et rejsebureau, hvor hun var eneejer, arrangerede pakkerejser fra Filippinerne til Danmark og retur. Hun hjalp ikke nogen med at få visum, som ikke havde familie i Schengen. Hun gik ikke op i, om kunderne ville andet end besøge familien, eller om de også ville søge arbejde i Europa. Da det kunne tage lang tid at få visum, kunne det fremskynde processen, at nogen i Danmark ville hjælpe kunderne med en invitation. Hun vidste i visse tilfælde, at familierelationen til herboende ikke var reel. Hun forklarede videre om økonomisk kompensation til garanterne i Danmark og om indtægterne i firmaet.

Om K's personlige forhold var oplyst, at hun havde fået familiesammenføring i kraft af ægteskab i 2001. Hun havde haft forskelligt lønnet arbejde, var velintegreret også sprogligt, fraskilt med tre børn på 13, 11 og 9 år, hvoraf de to yngste var danske statsborgere, og som alle boede hos den fraskilte ægtefælle, der var handicappet, ligesom hun mente at have problemer ved en tilbagevenden til hjemlandet.

Udlændingestyrelsen kunne tiltræde anklagemyndighedens indstilling om udvisningsspørgsmålet.

Retten, 6 nævninger og 3 dommere, fandt K skyldig i tiltalen med følgende præmisser, dommen side 12f:

"Efter bevisførelsen, herunder tiltaltes forklaring og det materiale, som blev fundet hos hende, lægges det til grund, at tiltalte aftalte med i alt 493 filippinske personer (kunder), at hun skulle bistå dem med at opnå Schengen-visum og indrejse i Danmark eller et andet land i Schengenområdet, og at omkring 300 personer faktisk indrejste i Danmark eller andre lande i Schengenområdet.

Indrejserne blev arrangeret ved, at tiltalte fra sit rejsebureau, R, tog kontakt til i hvert fald 25 personer i Danmark (garanter eller sponsorer), som hun på invitationsansøgningen (VU2) til de danske udlændingemyndigheder fik til at indestå økonomisk for kundernes rejse og ophold og i strid med sandheden oplyse, at kunderne havde familiemæssig eller anden relation til garanterne. Garanterne modtog betaling i form af pengebeløb på omkring 5.000 kr., en rejse til Filippinerne, et ur, en taske eller andre ting.

Tiltalte forestod ledelsen af rejsebureauet fra Danmark med ansatte på Filippinerne, som havde kontakt til kunderne der, mens tiltalte havde kontakten til garanterne og andre personer, som bistod hende i Danmark, herunder med at arrangere taxatransport fra Danmark til lande i den øvrige del af Schengenområdet. I nogle tilfælde mødte hun selv kunderne i Thisted, hvor hun gav dem en togbillet ud af landet. Tiltalte vejledte herudover kunderne i, hvordan de skulle forholde sig ved visumkontrol.

Kunderne betalte beløb svarende til i hvert fald 70.000 kr., hvis de købte en hel "pakke" med både billet, visum, ophold, lommepenge og mobiltelefon, og et mindre beløb, hvis de f.eks. kun købte rejse og visum.

Rejserne blev foretaget fra Filippinerne til Danmark med mellemlandning f.eks. i Amsterdam, Holland, hvorfra de fleste af kunderne fløj videre til Danmark. I Danmark blev kunderne i nogle tilfælde transporteret med tog til Thisted og i andre tilfælde, f.eks. i sommeren 2010, hvor flytransport var umuliggjort på grund af askesky, med taxa til Paris. Fra Thisted kørte de i nogle tilfælde med tog ud af landet eller opholdt sig hos tiltalte eller garanterne.

Det fremgår af Integrationsministeriets og Justitsministeriets notater om visumpraksis i den periode, som er omfattet af tiltalen, at de bærende hensyn bag den gældende nationale visumpolitik dels er et ønske om at give flest mulige udlændinge muligheden for at få visum med henblik på familiebesøg, forretningsbesøg eller anden type kortvarigt ophold her i landet, dels visse sikkerheds- og udenrigspolitiske hensyn og et ønske om, at ingen misbruger adgangen til at indrejse i Danmark på et

visum til at omgå lovgivningens regler om opholdstilladelse. Det er anført, at der særligt tænkes på reglerne om asyl.

Afgørelsen, om en udlænding kan få visum, træffes således af myndighederne efter en konkret, skønsmæssig vurdering. Det har herefter ingen betydning for strafbarheden af forhold 1, om nogle af kunderne fra Filippinerne kunne have opnået visum uden at afgive urigtige oplysninger.

Tiltalte har herefter haft forsæt til, at 493 personer på denne måde indrejste i, rejste gennem og opholdt sig i Schengenområdet som anført i anklageskriftet.

Ud over tiltaltes forklaring om, at en rejse nogle gange blev afbestilt af kunden, er der ikke oplyst noget om baggrunden for, at ca. 193 personer ikke indrejste.

Det følger af straffelovens § 24, at tiltalte ikke straffes, hvis hun under de i § 22 angivne betingelser hindrer fuldbyrdelsen eller foretager handlinger, som ville have hindret forbrydelsen, hvis denne ikke, hende uafvidende, var mislykkedes eller af anden vej var afværget.

Tiltalte bliver således ikke straffri i relation til de ca. 193 personer, hvis forbrydelsen mislykkedes af andre grunde, som hun ikke var herre over, herunder at kunderne fortrød eller blev forhindret eller standset ved indreisen. Hvis deres undladelse af at rejse ind i Schengenområdet uden visum derimod skyldtes tiltaltes aktive handling, herunder overtalelse, er hun straffri.

Efter bevisførelsen, herunder tiltaltes forklaring om, at hun først efter anholdelsen opfattede forholdene som ulovlige, er det imidlertid ikke sandsynliggjort, at hun ved sine aktive handlinger i noget tilfælde har forhindret nogen i at indrejse, og hun er herefter skyldig i overtrædelse af udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1-4, i i alt 493 tilfælde, herunder ca. 300 som fuldbyrdede forhold og resten som forsøg.

Tiltalte har modtaget større beløb for hver rejse og har været i stand til at afholde udgifter til tog- og taxakørsel fra Danmark til den øvrige del af Schengenområdet. Hun har opgivet gode indtjeninger som ejendomsformidler og som leder i et rengøringsfirma, ligesom hun har betalt penge til en fond i Filippinerne.

Forklaringen fra tiltalte om, at hendes handlinger og investeringer udelukkende var motiveret af ønske om at hjælpe og ikke et ønske om at opnå fortjeneste, tilsidesættes herefter som usandsynlig og utroværdig.

Der er ikke for retten foretaget en opgørelse over fortjenesten hos tiltalte. Efter antallet af personer, tiltalte har bistået, og prisen i hvert tilfælde for hendes bistand er det ubetænkeligt at lægge til grund, at hun har haft en fortjeneste på i hvert fald flere mio. kr. som anført i tiltalen. Der er herved også lagt vægt på, at kundernes betaling som altovervejende hovedregel blev lagt i Filippinerne, og at det ikke er sandsynliggjort, at tiltalte i de tilfælde, hvor kunderne ikke har gennemført indrejsen, har afstået sin fortjeneste.

Indrejserne har været systematisk planlagt, organiseret og gennemført og med en betydelig fortjeneste for øje. Forholdet er herefter begået under særligt skærpende omstændigheder og således omfattet af straffelovens § 125 a.

Tiltalte er med disse bemærkninger skyldig i forhold 1.

Forhold 2

Efter tiltaltes forklaring og anklagerens opgørelse over antallet af indgivne invitationsblanketter, som ikke er bestridt af tiltalte, er hun skyldig i dette forhold i det endeligt påståede omfang.

Tiltalte er herefter skyldig i den rejste og tilrettede tiltale for overtrædelse af straffelovens § 125 a, jf. udlændingelovens § 59, stk. 7, nr. 1-4, jf. til dels § 21, menneskesmugling til dels forsøg herpå, og straffelovens § 161, jf. til dels § 23, jf. retsplejelovens § 891, stk. 4."

Retten var enig i at fastsætte straffen til 6 år, men fandt ikke, at der skulle ske citat af straffelovens § 88:

"Retten har i forbindelse med strafudmålingen lagt vægt på, at der er sket domfældelse for menneskesmugling i et betydeligt antal tilfælde med en fortjeneste for tiltalte på flere millioner kroner.

Der er hjemmel i udlændingelovens § 22, nr. 5, til at træffe bestemmelse om udvisning, med mindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2. Tiltalte er skyldig i menneskesmugling i betydeligt omfang, men under hensyn til tiltaltes tilknytning til bopælslandet og ikke mindst hendes 3 børn, som bor hos deres far her i landet, findes afgørende hensyn at tale imod udvisning med indrejseforbud.

Da en udvisning med indrejseforbud herefter vil være i strid med EMK art. 8, sker udvisningen alene betinget, jf. udlændingelovens § 24 b."

Vold, grov - Nødværge - Udvisning betinget - Menneskerettigheder - Erstatning

Straffelovens § 13 og § 245, udlændingelovens § 24 b og § 26, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention art. 8, erstatningsansvarslovens § 26

En sag, hvor by- og landsret var enige i at dømme den sindssyge M for grov vold og afvise nødværge. Landsretten var enig med byrettens flertal i, at udvisningen alene skulle være betinget, idet det ville være i strid med EMK art. 8 at udvise M, der fik en behandlingsdom uden længstetid. De to øvrige blev frifundet for deltagelse i volden, men S blev idømt 20 dages fængsel for to gange at have besiddet hash i arresten og betinget udvist.

De forurettede fik begge 10.000 kr. i godtgørelse i landsretten.

VL 9. afd. nr. S-2230-12, 31/1 2013

A på 30, S på 25 og M på 25 år var alle tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245 og § 266, idet de i januar 2012 ved et pizzeria skulle have overfaldet F, hvor M stak F flere gange med en kniv, hvorved F bl.a. pådrog sig en 28 cm lang læsion på venstre side af brystkassen og venstre skulder med overskæring af en blodåre og en pulsåre med umiddelbar livsfare for F til følge, ligesom S holdt en pistollignende genstand frem mod F, hvilket var egnet til hos F at fremkalde alvorlig frygt for eget liv, helbred eller velfærd.

I forhold 2 de samme bestemmelser, samme tid og sted i forhold til V, der fik 9 snitlæsioner på hænder, arme og ben med risiko for forblødning og dermed livsfare, ligesom S også her truede med en pistollignende genstand.

M og S var derudover tiltalt for overtrædelse af våbenloven ved at have båret kniv offentligt.

Resten af tiltalepunkterne vedrørte små forhold uden betydning for strafudmålingen. Dog var S tiltalt for to gange at have besiddet lidt hash under varetægtsfængslingen. Der var påstand om fængselsstraf og ubetinget udvisning og for M's vedkommende en behandlingsdom.

Alle nægtede sig skyldige i hovedforholdene. F påstod godtgørelse på 20.000 kr. og en række andre erstatningsposter, herunder svie og smerte med 45.000 kr. V ville have 50.000 kr. i godtgørelse.

Byrettens dom er på 24 sider og refereres kun i store træk.

M forklarede bl.a., at han kendte F fra Facebook skriverier. F var forurettet og truede med at slå M ihjel. M havde kniven med for at forsvare sig, og de medtaltede tog med og blev mødt af en anden gruppe. Han så én fra den anden gruppe trække en kniv. M stak med sin kniv, men husker ikke, hvor mange gange han stak. Der var en ny episode i pizzeriaet, hvor M stak den anden, som så tabte sin kniv og faldt om på gulvet. Han så S med en attrappistol i hånden.

S forklarede bl.a., at han havde medtaget en legetøjspistol for at skræmme de andre. De andre troede ikke på ham og grinte lidt ad ham. Den anden gruppe var maskeret med tørklæder og huer på en måde, så man kun kunne se deres øjne. En af dem havde en kniv.

A forklarede bl.a., at M havde bedt ham komme. Der blev slet ikke talt om, at de skulle slås. Han troede, at de bare skulle snakke. Han opdagede slet ikke M's kniv eller S's legetøjspistol.

F forklarede bl.a. som vidne, at M havde skrevet noget meget grimt på Facebook, men at M havde undskyldt sig med, at han var blevet hacket. De skulle tale sammen om det, og F tog af sted med nogle venner. Under diskussionen med M havde denne hidset sig op, og vidnet skubbede ham lidt væk, hvorefter vidnet fik, hvad han opfattede, som et slag, men det viste sig at være et stik, hvorved han blev alvorligt såret.

V forklarede bl.a., at han var kørt med F fra Århus til Nykøbing F. M og F havde stået lidt for sig selv, og pludselig stak M F i brystet ved skulderen to gange. F løb ind i pizzeriaet, og vidnet løb efter, gled og faldt og blev stukket af M fire gange i armen og en gang i benet. En af de andre viste en pistol, hvilket vidnet opfattede som en trussel.

Bevisførelsen omfattede yderligere en tilkaldt politiassistent, en ansat på pizzeriaet, en gæst, en veninde til de tiltalte samt retsmedicinske undersøgelser af F og V - førstnævnte havde været i umiddelbar livsfare.

M var blevet mentalundersøgt. Han led af paranoid skizofreni. Man anbefalede en behandlingsdom, hvis han blev fundet skyldig.

M, der var iransk statsborger, var født i Danmark, men havde været udrejst mellem 1991 - 2001. Han generhvervede sin opholdstilladelse i kraft af familiesammenføring med den herboende far. Både far og mor boede fortsat her, mens to brødre boede i Iran. Der var en noget usikker praksis med hensyn til risiko for dobbeltstraf.

Udlændingestyrelsen tiltrådte anklagemyndighedens indstilling om udvisningsspørgsmålet.

S, der var fra Azerbajjan, havde haft lovligt ophold her i 4 år og 5½ måned og var kommet hertil som kvoteflygtning. Han havde arbejdet i Danmark, havde venner, men ingen familie. Han kunne som desertør ikke vende tilbage til Azerbajjan.

Byretten lagde til grund, at M havde stukket F flere gange på parkeringspladsen og inde på pizzeriaet V adskillige gange med kniven.

". . . Da tiltalte M af F blev ført til side og holdt op ad en mur, kan han derfor med god ret have opfattet situationen således, at et angreb var overhængende. Det lægges herefter til grund, at tiltalte M stak F for at afværge et overhængende angreb, men retten finder at stik med en kniv gik åbenbart ud over, hvad der var forsvarligt under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning. M har således overskredet grænserne for lovligt nødværge, da han stak F, hvorfor der ikke kan fastslås straffrihed efter straffelovens § 13, stk. 1.

Tiltalte løb efter og stak V da denne forsøgte at komme væk. Der er herefter ikke grundlag for straffrihed på grund af nødværge."

A og S blev frifundet, både for vold og trusler. Derimod blev S idømt 20 dages fængsel for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer ved at være i besiddelse af henholdsvis 3,3 g og 0,6 g hash til eget brug, mens han var indsat i Viborg Arrest.

S blev frifundet for ubetinget udvisning, "idet han i stedet udvises betinget i medfør af udlændingelovens § 24 b, jf. § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 4, og § 24, nr. 2."

M blev fundet utilregnelig efter straffelovens § 16, stk. 1, og idømt en behandlingsdom uden længstetid.

"Alle rettens medlemmer er enige om, at betingelserne for udvisning i udlændingelovens § 22, nr. 2, nr. 6 og nr. 8, er opfyldte, og at spørgsmålet om, hvorvidt det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at udvise tiltalte for den begåede kriminalitet, skal afgøres efter en samlet vurdering, hvor

længden af tiltaltes ophold i Danmark, hans tilknytning til hjemlandet og oplysningerne om familie henholdsvis her og i hjemlandet sammenholdt med hans psykiske lidelse, er de væsentligste faktorer.

To voterende udtaler:

Den samlede vurdering af de ovennævnte forhold må føre til, at udvisning af tiltalte må antages at være særligt belastende og være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. herved udlændingelovens § 26, stk. 2. Herefter må betingelserne for betinget udvisning efter udlændingelovens § 24 b, jfr. § 22, nr. 2, nr. 6 og nr. 8, anses for at være opfyldte, og vi finder derfor, at tiltalte skal udvises betinget.

Een voterende udtaler:

Den samlede vurdering af de ovennævnte forhold kan ikke føre til, at udvisning af tiltalte må antages at virke særligt belastende og være i strid med Danmarks internationale forpligtelser og jeg stemmer derfor for, at udvise tiltalte ubetinget.

Der afsiges dom efter stemmeflertallet."

F fik 10.000 og V 5.000 kr. i erstatning efter EAL § 26, stk. 3. Der var ikke tvist om yderligere erstatningskrav.

M ankede med påstand om straffrihed i de to voldsforhold på grund af nødværge eller exces i nødværge, subsidiært stadfæstelse. S påstod frifindelse for bestemmelsen om betinget udvisning.

Anklagemyndigheden påstod for M skærpelse, således at udvisningen blev gjort ubetinget. For S påstod man stadfæstelse.

F og V ville bl.a. have forhøjet godtgørelsen efter EAL § 26, stk. 3.

Bevisførelsen for landsretten udelades i det store og hele af referatet af landsrettens dom, der er på 11 sider.

M forklarede bl.a., at F havde været truende, og at gruppen, da de kom til mødestedet, var fjendtlig og råbte hele tiden med ansigterne tildækkede og handsker på. Om sine personlige forhold bl.a., at han ikke i Iran ville kunne blive behandlet for sin sindssygdom.

S forklarede bl.a., at den anden gruppe helt klart var truende, allerede fra det tidspunkt de steg ud af bilen. Han havde set én fra den anden gruppe trække en kniv og løbe mod M. Afhørte viste ham pistolen for at stoppe ham, men pågældende grinte bare ad ham og fortsatte mod M.

F forklarede bl.a. om uoverensstemmelserne på Facebook og aftalen om at mødes. Han havde under mødet ikke på noget tidspunkt truet M, men kun skubbet ham lidt væk for at vise, at han skulle holde afstand. Han havde gået til genoptræning lige siden, han blev stukket ned.

Landsrettens begrundelse og resultat vedr. M:

"Også efter bevisførelsen for landsretten og af de grunde, byretten har anført, tiltrædes det, at tiltalte har overtrådt straffelovens § 245, stk. 1, i forhold 1 og 2. Med samme begrundelse tiltrædes det, at tiltalte havde rimelig grund til at opfatte situationen således, at der forelå et overhængende angreb mod ham, da han stak F flere gange med en kniv, men at tiltalte gik åbenbart ud over, hvad der var forsvarligt under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning, jf. straffelovens § 13, stk. 1.

Efter bevisførelsen finder landsretten, at det ikke kan lægges til grund, at nogen fra F's gruppe havde medbragt våben, og at tiltalte ikke havde rimelig grund til at tro, at det var tilfældet. På den baggrund og under hensyn til at tiltalte havde medbragt en kniv og stak F flere gange, finder landsretten, at tiltaltes angreb mod F ikke er rimelig begrundet i den ved angrebet fremkaldte skræk eller ophidselse.

Volden mod F er derfor ikke straffri, hverken efter straffelovens § 13, stk.1, eller stk. 2.

For så vidt angår volden mod V lægges det efter bevisførelsen herunder vidnerne S, V og vidnets V's forklaringer til grund, at tiltalte løb efter V ind i pizzeriaet og stak denne, uden at der forud herfor forelå et overhængende angreb. Volden mod V er derfor heller ikke straffri, hverken efter straffelovens § 13, stk. 1, eller stk. 2.

Det tiltrædes af de grunde, byretten har anført, at tiltalte er straffri i medfør af straffelovens § 16, stk. 1, og at tiltalte skal undergive sig psykiatrisk behandling, ligesom der ikke skal fastsættes nogen længstetid for behandlingen, jf. straffelovens § 68 og § 68a, stk. 2."

Landsretten fortsatte:

"Betingelserne for udvisning af tiltalte efter udlændingelovens § 22, nr. 2, 6 og 8, er opfyldte. Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, skal udvisning ske, medmindre dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Under hensyn til på den ene side kriminalitetens karakter og på den anden side de omstændigheder, hvorunder volden er udøvet, samt tiltaltes stærke tilknytning til Danmark og svage tilknytning til hjemlandet sammenholdt med hans psykiske lidelse, finder landsretten, at det vil være i strid med artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention at udvise tiltalte. Det tiltrædes herefter at betingelserne for en betinget udvisning i medfør af udlændingelovens § 24 b, stk. 1, er opfyldt, hvorfor byrettens bestemmelse herom stadfæstes."

Vedr. S udtalte landsretten:

"Betingelserne for udvisning af S i medfør af udlændingelovens § 24, nr. 1, jf. § 22, nr. 4, og § 24, nr. 2, er opfyldte. Der har for landsretten været enighed om, det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, hvis tiltalte udvises, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2. Det fremgår af forarbejderne til udlændingelovens § 24 b (jf. lovforslag L 210 af 30. maj 2011, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3), at udlændinge, der ikke er blevet udvist, fordi dette vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, altid skal udvises betinget. På den baggrund, og da ordlyden af udlændingelovens § 24 b ikke giver grundlag for at forstå bestemmelsen anderledes end forudsat i forarbejderne, tiltrædes det, at tiltalte S er udvist betinget. Herefter stadfæstes byrettens bestemmelse om betinget udvisning af S."

Godtgørelsen til F blev stadfæstet, og V's godtgørelse blev forhøjet til 10.000 kr. under hensyn til angrebets grovhed.

Statskassen betalte omkostningerne for landsretten.

- oo0oo -

Forsvareren for S tilføjer bl.a.:

"Det forekommer ejendommeligt, at spørgsmålet om betinget udvisning er sat helt udenfor domstolskontrol, som en automatisk refleks af, at en udlænding får en dom for strafbare forhold.

I princippet kan udlændinge herefter lige så godt trække en betinget udvisning i en automat."